

Västerås 1998-07-28

Ref : VLT9806a.doc

Att :

John Kraft

Ledarsidan

Vestmanlands Läns Tidning

Slottsgatan 27

Box 3

721 03 Västerås

Inspirerad av en debattartikel i VLT 1998-06-23 av socialdemokraten Kent Ryberg så har jag tidigare gjort ett inlägg i debatten kallat :**Tänk globalare Kent Ryberg!**

Jag har sedan dess konstaterat att några debattörer och anhängare till vedeldning fortsatt debatten och bejublat Kent Rybergs strävanden efter att övergå till vedeldning i Västerås Kraftvärmeverk. En av dessa är Kristina Salén som haft en debattartikel införd i VLT 1998-07-21. Jag föreslår följande uppföljande debattartikel.

Tänk Globalare Kristina Salén

Jag har tagit del av Kent Rybergs debattartikel benämnd **Tänk Globalt och agera lokalt** samt Kristina Saléns debattartikel benämnd **Den bortglömda Negawatten** vilka båda lovsjunger en eventuell övergång till eldning av biobränslen i Västerås Kraftvärmeverk. Här konstateras dock en hel del fortsatta brister i det redovisade resonemanget. Även Kristina Saléns artikel är dessutom blandad med vissa rena osakligheter, vilket för mig förefaller som en oroväckande okunskap om miljöfrågor i ett vidare perspektiv. Det är därför nödvändigt att redovisa vissa ytterligare fakta om sådana miljöfrågor enligt det nedanstående.

Kristina Salén redovisar främst **miljöfrågor** som ett skäl för en övergång till vedeldning. Hon jämför detta med kärnkraft som enligt henne ger farliga utsläpp av radioaktivitet under transporter. Detta innebär enligt henne att vedeldning är klart överlägset kärnkraft ur miljösynpunkt. Några sådana utsläpp finns emellertid inte redovisade i Sverige eller i den civilicerade västvärlden sedan överskådlig tid.

Däremot kan man konstatera att vedeldning ger allehanda miljöfarliga utsläpp - både till vatten, luft och mark. Emissionerna till luft har jag behandlat i tidigare debattartiklar. Sammanfattningsvis kan nämnas att vedeldning på ett radikalt sätt bidrar till **försurning** av vår natur i och med utsläpp av framför allt kväveoxider. Dessa kväveoxider bidrar dessutom till bildande av skadligt marknära ozon som får vår **gröda att oxidera och förstöras** samt som bidrar till skogsdöd.

Marknära ozon anses vara en av huvudskälen till den **skogsdöd** som framför allt drabbat Centraleuropa.

Vad gäller försurning så är redan 10-20% av vår mark i Sverige drabbad samt c:a 20 000 st av våra sjöar.

Vid omfattande uttag av biobränsle så kommer skogen att utarmas näringsmässigt såvida inte en omfattande gödning genomförs. Av det tillförda gödningsmedlet försvinner c:a 10% ut i våra vattendrag. Sammanfattningsvis kan nämnas att c:a 2 kg kväve/MWh elektrisk energi från biobränslen kommer att föras ut i våra vattendrag. Sett i ett stort perspektiv så innebär detta en volym som överstiger alla utsläpp av kväve till Östersjön från Sverige för närvarande om all kärnkraft t.ex. skulle ersättas av vedeldning. Detta innebär en risk för kraftig **övergödning** medförande algblooming samt att havs- och sjöbottnarna dör.

Att omfattande uttag av biobränslen innebär också en risk för att **artrikedomen** hos flora och fauna drabbas på ett allvarligt sätt. Detta har bland annat konstaterats av Världsnaturfonden.

Jämfört med kärnkraft så är **miljöbelastningen från biobränslen många gånger högre än vid kärnkraft** om man ser det hela i ett totalt perspektiv. Miljöbelastningen från biobränslen är 4 gånger högre än för kärnkraft vad gäller utnyttjande av naturresurser. Dessutom ger den 80 gånger större miljöbelastning vad gäller utsläpp till luft, vatten och mark.

Kristina Salén hävdar också att man på grund av **olycksfallsrisken** bör föredra vedeldning framför kärnkraft. Det finns emellertid så mycket kärnkraft installerad i världen och så mycket erfarenheter att man kan använda sig av tillförlitlig statistik för att konstatera det orimliga i detta påstående av Kristina Salén. Kostnaderna för kärnkraftolyckor är enligt EU-kommissionens siffror c:a 0,5 öre per kWh medan den för kolkraft är hela 14 öre per kWh. Vedeldning ligger i samma härad som för kolkraft dvs 13 öre per kWh dvs **20-30 gånger så stor olycksfallsrisk för vedeldning än för kärnkraft**. Anledningen till den stora olycksfallsrisken vid vedeldning är bland annat den stora brandfaran vid lagring av biobränslen. Ett flertal bränder har inträffat i Sverige under den senaste tiden medförande stora utsläpp av miljöförstörande ämnen till luft. Bland dessa kan nämnas en allvarlig brand i Västervik samt en allvarlig brand i Landskrona under det senaste året.

Dessutom är risken stor för skador vid avverkningen av biobränslen samt en allvarlig cancerrisk på grund av utsläpp av polycykliska aromatiska kolväten PAH vid vedeldning samt vid transporter av biobränslet.

Det finns många fler frågor att ställa och mycket mer att orda om beträffande miljökonsekvenserna vid vedeldning.

Dock för att inte bli allt för teknisk och rada upp en mängd beräkningar och ytterligare exempel slutar jag här. Jag tror mig dock ha framfört mitt budskap med denna begränsade information. Jag har dels redovisat miljökonsekvenserna för Västerås med omnejd och dels sett det hela i ett vidare Sverige-perspektiv. I det fall att Kent Ryberg, Kristina Salén eller andra intresserade så vill kan jag ytterligare vidga cirkelarna och se

problematiken i en ännu mer global form.

Som miljökampe och ansvarskännande svensk ser jag med förfäran på hur partipolitiker vill omvandla vårt rationella, miljövänliga, säkra och ekonomiska energisystem till någonting som är gravt miljöbelastande, hälsofarligt, riskabelt och ekonomiskt förkastligt.

Vad håller svenska partipolitiker och vår regering på med egentligen?

Med vänlig hälsning

Anders Allander

Bygatan 9

724 66 Västerås

tel 021/12 61 43 eller 021/34 08 04

eller :

hemsida på internet : <http://home.bip.net/technic.art/>

PS : Sammanfattningsvis kan nämnas att jag är civilingenjör och Västeråsare och arbetar med miljöfrågor inom näringslivet i Västerås. Dessutom är jag en ofta sedd föreläsare på Universitet och Högskolor där jag föreläser om miljöfrågor. Jag är även författare av litteratur i miljöledning, vilken används av näringsliv och utbildningsinstanser. Jag är dessutom styrelseledamot i föreningen

Västeråsare för kärnkraft och engagerar mig som ansvarskännande svensk, miljökampe och ingenjör i energidebatten.